

ZUFAROV KOMILDJAN AXMEDJANOVICH

Alisherov Hamidullo Fayzullo o'g'li

Toshkent tibbiyot akademiyasi 2-bosqich talabasi

Pediatriya stomatologiya xalq tabobati va tibbiy pedagogika fakulteti

Ilmiy rahbar: Sobirova Dildora Ravshanovna

Gistologiya va tibbiy biologiya kafedrasida o'qituvchisi, PhD dotsent.

Annotatsiya. *Maqolada asosan ustozimiz Zufarov Komildjan Axmedjanovichning hayoti, tibbiyot sohasida olib borgan ulkan ishlari haqida bafurja yoritilgan.*

Kalit so'zlar: *kasb, tibbiyot, davolash, mehnat, malakali shifokor, ilmiy faoliyat, yutuqlar.*

Tibbiyot, meditsina, tabobat — kishilar sog'lig'ini saqlash va mustahkamlash, umrni uzaytirish, kasalliklarning oldini olish, davolash haqidagi bilimlar va shu sohadagi amaliy tadbirlar majmuidir. Mana shunday sharafli kasbda faoliyat yuritgan mamlakatimiz morfologi, O'zbekiston Respublikasi Fanlar akademiyasi akademigi, tibbiyot fanlari doktori, professor, O'zbekistonda xizmat ko'rsatgan fan arbobi, nomidagi Davlat mukofoti laureati. Beruniy, Chexoslovakiya ilmiy va tibbiyot jamiyatining faxriy a'zosi, gistologlar, embriologlar jamiyati, mamlakatdagi eng yirik morfologik maktab asoschisi Komiljan Axmedjanovich Zufarov 1925 yil may oyida Toshkent shahrida tug'ilgan.

1942-yilda Toshkent Davlat Tibbiyot Institutiga talaba bo'ldi, lekin birinchi kursni tamomlamay turib, 1943-yilda armiya safiga chaqirilib, Kavkaz, Stalingrad, Ukraina, Moldova va boshqa shaharlarni ozod qilish janglarida qatnashdi. 1945 yilda demobilizatsiyadan so'ng K. A. Zufarov o'zining barcha asosiy ilmiy, pedagogik va ijodiy faoliyati bilan bog'liq bo'lgan tibbiyot institutida o'qishni davom ettirdi.

1951 yilda institutni tamomlagach, Moskvaga yuborilib, u yerda professor V.K.Beletskiy rahbarligida Psixiatriya markaziy ilmiy-tadqiqot institutining patomorfologik laboratoriyasida aspiranturada o'qigan.

O'qituvchilarning ilmiy g'oyalari K.A.Zufarov va Andijon tibbiyot instituti gistologiya kafedrasida va viloyat tibbiyot ilmiy-tadqiqot instituti patogistologiya laboratoriyalari xodimlarining keyingi tadqiqotlarida o'z ifodasini topdi. Yadro fizikasi institutining radiatsion sitologiyasi.

1962 yildan K. A. Zufarov Toshkent tibbiyot institutining gistologiya kafedrasiga, 1966 yildan muammoli ilmiy-tadqiqot klinik va eksperimental

biofizika laboratoriyasiga rahbarlik qildi. Nisbatan qisqa vaqt ichida olim institutning yetakchi laboratoriya va bo‘limlarining ilmiy kuchlarini ovqat hazm qilish tizimi kasalliklari muammosini ishlab chiqishga jamlashga muvaffaq bo‘ldi. Asosan, ilmiy tadqiqotlar ovqat hazm qilish organlarining fiziologiyasi va patologiyasi muammolarini hal qilishga, ichki organlardagi kompensatsiya va moslashish jarayonlarining strukturaviy va hujayrali mexanizmlarini ularning patologiyasi va eksperimental rivojlanishiga qaratilgan. Bu tadqiqotlar natijalari K. A. Zufarov tomonidan “Kompensator-adaptiv jarayonlarning dolzarb masalalari”, “Adaptiv jarayonlarning strukturaviy asoslari” monografiyalarida umumlashtirilgan.

K. A. Zufarov turli turdagi hujayra ichidagi sekretor va yutuvchi konveyerlarni yaratishda ustuvor ahamiyatga ega.

1974 yilda muammoli tadqiqot klinik va eksperimental biofizika laboratoriyasi O‘rta Osiyo va sobiq Ittifoq respublikalari ilmiy markazlari uchun kadrlar tayyorlash ilmiy-uslubiy markaz sifatida e’tirof etildi. Laboratoriya tananing deyarli barcha a’zolari va tizimlarini o‘rganadigan ilmiy guruhlar yaratilgan yagona markazdir. Turli sohalardagi mutaxassislarni (fiziklar, fiziologlar, biofiziklar, radiologlar, patofiziologlar, biokimyogarlar, farmakologlar, immunologlar, sitologlar, embriologlar, anatomistlar, topanatomistlar, mikrobiologlar, shuningdek klinisyenlar - terapevtlar, jarrohlar, stomatologlar, stomatologlar) tayyorlashning va ular olib borgan tadqiqotlari laboratoriyaga mamlakatimiz chegaralaridan tashqarida ham keng shuhrat keltirdi. K. A. Zufarov O‘rta Osiyo va Qozog‘iston morfologlari muvofiqlashtiruvchi kengashiga rahbarlik qildi. Laboratoriyada Rossiya, Gruziya, Tojikiston, Qirg‘iziston, Vyetnam, Mo‘g‘uliston kabi davlatlardan mutaxassislar tayyorlandi.

U oshqozon va o‘n ikki barmoqli ichak yarasi bo‘lgan bemorlarda rezeksiyadan keyingi og‘ir asoratlar rivojlanishining oldini olish uchun jarrohlar bilan birgalikda yangi usullarni ishlab chiqish tashabbuskori hisoblanadi.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR RO‘YXATI:

1. Ultrastrukturnie osnovi sistemnoy organizatsii organov i tkaney, T., 1983; Vliyaniye nekotorix ximicheskix faktorov vneshney sredi na deystviye lekarstvennix veshstv, metaboliziruyushixsya v pecheni, T., 1979; Gistologiya, T., 1991; Gistologiya (rukovodstvo), (hamkorlikda), Sankt-Peterburg, 2001.
2. <https://akademiklar.uz/zufarov-komiljon-ahmadjonovich>
3. https://uz.wikipedia.org/wiki/Komiljon_Zufarov

